

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΖΩΙΔΑΚΗ – ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

κατά της Ελλάδος

(ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 44038 / 13)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

2 Ιουνίου 2022

*Η απόφαση αυτή είναι οριστική.
Ενδέχεται να τύχει βελτιώσεων ως προς την μορφή*

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΘΥΜΙΑ ΠΑΠΑΜΑΥΡΟΥ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ (Α.Μ. 106)

ΑΙΟΛΟΥ 102 – 105 64 ΑΘΗΝΑ

T. 6972330099 – 210 3390274

e.papamavrou@hotmail.com

[1]

Στην υπόθεση ΖΩΙΔΑΚΗ - ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ κατά της Ελλάδος

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Πρώτο Τμήμα), συνεδριάζον σε Τμήμα συντιθέμενο από τους δικαστές :

Krzysztof Wojtyczek

Πρόεδρο,

Erik Wennerström

Ιωάννη Κτιστάκη

Δικαστές και

Liv Tigerstedt

Αναπληρώτρια Γραμματέα Τμήματος

Λαμβάνοντας υπ' όψιν :

Την υπ' αριθ. 44038 / 13 προσφυγή, την οποία κατέθεσε κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας, υπήκοος της οποίας, η Κυρία Αγγελική ΖΩΙΔΑΚΗ – ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (« η προσφεύγουσα »), η οποία γεννήθηκε το 1938, διαμένει στην Αθήνα και εκπροσωπούμενη από τον Α. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, Δικηγόρο Αθηνών, προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου την 1^η Ιουλίου 2013, δυνάμει του άρθρου 34 της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση »)

Την απόφαση να διαβιβασθεί η προσφυγή εις γνώσιν της Ελληνικής Κυβέρνησης (« Η Κυβέρνηση »), εκπροσωπούμενη από την δικαστική πληρεξούσιο, Σ. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

Τις παρατηρήσεις των διαδίκων

Αφού διασκέφθηκε σε συμβούλιο την 3^η Μαΐου 2022

Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση, η οποία υιοθετήθηκε κατά την ως άνω ημερομηνία.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

1.- Η προσφυγή αφορά, κατ' αρχήν, την καθυστερημένη εκτέλεση της υπ' αριθ. 4040 / 2005 αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία δημοσιεύθηκε την 30^η Νοεμβρίου 2005. Δυνάμει

ΕΥΘΥΜΙΑ ΠΑΠΑΜΑΥΡΟΥ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ (Α.Μ. 106)

ΑΙΟΛΟΥ 102 – 105 64 ΑΘΗΝΑ

T. 6972330099 – 210 3390274

e.papamavrou@hotmail.com

[2]

της εν λόγω απόφασης, το ανώτατο διοικητικό δικαστήριο έκανε δεκτή την προσφυγή, η οποία κατατέθηκε από την προσφεύγουσα, για την ακύρωση οικοδομικής άδειας σε οικόπεδο όμορο στο δικό της, που ανήκει στην Α. Κ.

2.- Δεύτερον, αφορά την καθυστερημένη εκτέλεση της υπ' αριθ. 302 / 2009 απόφασης του Εφετείου Τριπόλεως, η οποία δημοσιεύθηκε την 10^η Ιουλίου 2009, και ακυρώνει απόφαση του Νομάρχη Κορίνθου του 2007 να μην προχωρήσει στην κατεδάφιση του κτιρίου της Α.Κ.

3.- Την 31^η Μαΐου 2013 η προσφεύγουσα κατέθεσε προσφυγή ενώπιον του Εφετείου Τριπόλεως, ζητώντας την ακύρωση της παράλειψης της διοίκησης να συμμορφωθεί με την κατεδάφιση του εν λόγω κτιρίου.

4.- Την 19^η Ιουλίου 2016, το Εφετείο Τριπόλεως δικαίωσε την προσφεύγουσα, ακύρωσε την παράλειψη της διοίκησης να κατεδαφίσει το κτίριο και παρέπεμψε την υπόθεση στην διοίκηση, προκειμένου να προχωρήσει στην κατεδάφιση (απόφαση υπ' αρ. 302 / 2016).

5.- Απορρίφθηκε αίτηση τριτανακοπής, η οποία κατατέθηκε από την Α. Κ κατά της υπ' αριθ. 302 / 2016 απόφασης (απόφαση υπ' αριθ. 99 / 2017 του Διοικητικού Εφετείου Τριπόλεως).

6.- Η Α. Κ. άσκησε έφεση κατά των υπ' αριθ. 302 / 2016 και 99 / 2017 αποφάσεων.

7.- Την 9^η Ιανουαρίου 2019 το Συμβούλιο της Επικρατείας απέρριψε την έφεση (απόφαση υπ' αριθ. 25 / 2019).

8.- Την 16^η Ιουλίου 2021 κατεδαφίστηκε το εν λόγω κτίριο.

9.- Η προσφεύγουσα παραπονέθηκε για παραβίαση των άρθρων 6 και 13 της Σύμβασης λόγω της καθυστερημένης εκτέλεσης των εν λόγω αποφάσεων καθώς και για την έλλειψη αποτελεσματικών ενδίκων μέσων ως προς αυτήν.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Ι.- ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΝΑΦΕΡΘΕΙΣΕΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

10.- Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η προσφεύγουσα δεν είχε συμμορφωθεί με την προθεσμία των έξι μηνών, επειδή κατέθεσε την προσφυγή της εντός διαστήματος άνω των έξι μηνών από τις αποφάσεις των εθνικών δικαστηρίων που την αφορούν.

11.- Προσθέτει ότι η προσφεύγουσα δεν εξήντλησε τα εσωτερικά ένδικα μέσα, επειδή δεν κατέθεσε προσφυγή ενώπιον της Τριμελούς Επιτροπής Δικαστών που είναι επιφορτισμένη με την παρακολούθηση της ορθής εκτέλεσης από την διοίκηση των αποφάσεων των διοικητικών δικαστηρίων (« Τριμελής Επιτροπή Δικαστών »), ούτε αγωγή αποζημίωσης σύμφωνα με το άρθρο 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων.

12.- Η προσφεύγουσα απαντά ότι δεν τίθεται εν προκειμένω ζήτημα συμμόρφωσης με την προθεσμία των έξι μηνών, δεδομένου ότι η διοίκηση δεν έχει ακόμη συμμορφωθεί με τις επίμαχες αποφάσεις. Προσθέτει ότι ούτε η προσφυγή ενώπιον της Τριμελούς Επιτροπής Δικαστών, ούτε η αγωγή αποζημίωσης αποτελούν αποτελεσματικά ένδικα μέσα που πρέπει να εξαντληθούν.

13.- Όσον αφορά την τήρηση της προθεσμίας των έξι μηνών, το Δικαστήριο σημειώνει ότι η υπόθεση αφορά κυρίως την καθυστερημένη εκτέλεση της υπ' αριθ. 4040 / 2005 απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας και ότι η διοίκηση δεν συμμορφώθηκε με την απόφαση αυτή παρά μόνο την 16^η Ιουλίου 2021. Ως εκ τούτου, επρόκειτο εν προκειμένω για ισχυρισμό για συνεχιζόμενη παράβαση έως την 16^η Ιουλίου 2021.

14.- Όσον αφορά την εξάντληση των εσωτερικών ένδικων μέσων, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η εν λόγω επιτροπή δεν μπορεί παρά να

διαπιστώσει την άρνηση της διοίκησης να συμμορφωθεί προς μία απόφαση και να της επιβάλλει, ενδεχομένως, την καταβολή αποζημίωσης στον ενδιαφερόμενο για την αιτία αυτή. Έχει ήδη εκτιμήσει ότι δεν αρκεί η διαπίστωση ότι μια απόφαση δεν εκτελέστηκε χωρίς περισσότερα και απέρριψε παρόμοιες προκαταρκτικές ενστάσεις (βλ., για παράδειγμα, *Κανελλόπουλος κατά Ελλάδος*, υπ' αρ. 11325 / 06, §§ 17 - 21, 21 Φεβρουαρίου 2008). Όσον αφορά τη δυνατότητα της προσφεύγουσας να ασκήσει αγωγή αποζημίωσης σύμφωνα με το άρθρο 105 του Συνοδευτικού Νόμου του Αστικού Κώδικα, το Δικαστήριο σημειώνει ότι αυτό το ένδικο μέσο έχει χαρακτήρα αποζημίωσης και δεν μπορεί να οδηγήσει με βεβαιότητα στην εκτέλεση δικαστικής απόφασης.

15.- Το Δικαστήριο απορρίπτει, συνεπώς, τις ενστάσεις της Κυβέρνησης.

16.- Σημειώνοντας ότι αυτή η καταγγελία δεν είναι προδήλως αβάσιμη ή απαράδεκτη για άλλο λόγο που αναφέρεται στο άρθρο 35 της Σύμβασης, το Δικαστήριο την κηρύσσει παραδεκτή.

17.- Η Κυβέρνηση υποστήριξε ότι η διοίκηση προέβη σε διάφορες ενέργειες προκειμένου να συμμορφωθεί με τις εν λόγω αποφάσεις. Ωστόσο, το κτίριο της Α.Κ. δεν κατεδαφίστηκε λόγω του γεγονότος ότι η ιδιοκτήτρια είχε ασκήσει τα δικαιώματά της για να αποτρέψει την κατεδάφιση μέχρι τη δημοσίευση της υπ' αριθ. 302 / 2016 απόφασης του Εφετείου Τρίπολης. Η Κυβέρνηση προσθέτει ότι ακόμη και μετά τη δημοσίευση αυτής της απόφασης, η διοίκηση δεν μπορούσε να συμμορφωθεί αυτόματα, αλλά έπρεπε να ακολουθήσει τη διαδικασία που προβλεπόταν εν προκειμένω, η οποία ήταν περίπλοκη και μακρά, και η οποία έληξε το 2019. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει περαιτέρω ότι η διοίκηση δεν διέθετε τους απαραίτητους πόρους για να προχωρήσει στην κατεδάφιση του εν λόγω κτιρίου.

18.- Η προσφεύγουσα ανταπαντά ότι η διοίκηση ουδεμία πρόθεση είχε να συμμορφωθεί με τις εν λόγω αποφάσεις. Προσθέτει ότι ούτε η

έλλειψη πόρων, ούτε οι πράξεις της Α.Κ., ούτε η πολυπλοκότητα της διαδικασίας δύνανται να αιτιολογήσουν αυτή την καθυστέρηση.

19.- Οι γενικές αρχές που αφορούν την μη εκτέλεση ή την καθυστερημένη εκτέλεση αποφάσεων των εθνικών δικαστηρίων συνοψίζονται στις αποφάσεις *Μπουσίον κατά Ελλάδος*, υπ' αρ. 21455 / 10, §§ 18 - 21, 24^η Οκτωβρίου 2013, και *Βασιλειάδου κατά Ελλάδος*, υπ' αρ. 32884 / 09, §§ 33 - 37, 6^η Απριλίου 2017.

20.- Το Δικαστήριο σημειώνει ότι η διοίκηση προέβη στην εκτέλεση της υπ' αριθ. 4040 / 2005 απόφασης, η οποία δημοσιεύθηκε την 30^η Νοεμβρίου 2005, την 16^η Ιουλίου 2021, ήτοι δεκαπέντε έτη και πλέον των επτά μηνών από την εν λόγω απόφαση και τίποτα δεν αιτιολογεί την καθυστέρηση αυτή. Κατά συνέπεια, η διοίκηση δεν συμμορφώθηκε εντός εύλογου χρονικού διαστήματος με την εν λόγω απόφαση.

21.- Συνεπώς, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 της Σύμβασης.

II.- ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΝΑΦΕΡΘΕΙΣΕΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΥΦΙΣΤΑΤΑΙ ΚΑΘΙΕΡΩΜΕΝΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

22.- Η προσφεύγουσα διατύπωσε αιτίαση βάσει του άρθρου 13 της Σύμβασης, το οποίο επίσης εγείρει ζητήματα επί τη βάσει της Σύμβασης, σύμφωνα με την παγία νομολογία του Δικαστηρίου. Διαπιστώνοντας ότι αυτή η αιτίαση δεν είναι προδήλως αβάσιμη κατά την έννοια του Άρθρου 35 § 3 (α) της Σύμβασης και ότι δεν προσκρούει σε κανένα άλλο λόγο απαραδέκτου, το Δικαστήριο την κηρύσσει παραδεκτή. Κατόπιν εξέτασης του συνόλου των αποδεικτικών στοιχείων που έχει στην κατοχή του, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι αποκαλύπτεται επίσης παραβίαση του Άρθρου 13 της Σύμβασης, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις διαπιστώσεις του στην προλεχθείσα υπόθεση *Κανελλόπουλος*, § 33, και *Παναγιώτης Γκίκας και Γεώργιος Γκίκας κατά Ελλάδος*, αρ. 26914 /

07, § 44, 2^α Απριλίου 2009.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

23.- Η προσφεύγουσα διεκδικεί 70.000 ευρώ (ευρώ) για ηθική βλάβη που θεωρεί ότι υπέστη. Ζητά, επίσης, 2.800 ευρώ, για έξοδα και δικαστική δαπάνη, χωρίς να προσκομίσει τιμολόγιο.

24.- Η Κυβέρνηση αντιτίθεται σε αυτή την θέση.

25. Το Δικαστήριο επιδικάζει στην προσφεύγουσα 6.000 ευρώ για ηθική βλάβη, πλέον οποιουδήποτε ποσού ήθελε οφείλεται ως φόρος. Λαμβάνοντας υπ' όψιν την απουσία σχετικού παραστατικού, το Δικαστήριο απορρίπτει το αίτημα σχετικά με τα έξοδα και δικαστική δαπάνη.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΟΜΟΦΩΝΩΣ

- 1.- *Κηρύσσει* παραδεκτή την προσφυγή•
- 2.- *Κρίνει* ότι υφίσταται παραβίαση του Άρθρου 6 της Σύμβασης•
- 3.- *Κρίνει* ότι υφίσταται παραβίαση του Άρθρου 13 της Σύμβασης•
- 4.- *Κρίνει*
 - i. Ότι το Εναγόμενο Κράτος πρέπει να καταβάλλει στην προσφεύγουσα εντός τριών μηνών, 6.000 EUR (έξι χιλιάδες ευρώ), πλέον οποιουδήποτε ποσού ήθελε οφείλεται ως φόρος, για ηθική ζημία
 - ii. Ότι από την λήξη της εν λόγω προθεσμίας και μέχρι την καταβολή, το ποσό αυτό θα αυξηθεί με απλό επιτόκιο ίσο με το οριακό επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, που εφαρμόζεται κατά την περίοδο αυτή, αυξημένο κατά τρεις ποσοστιαίες

μονάδες.

5.- Απορρίπτει την αίτηση δίκαιης ικανοποίησης για το επιπλέον.

Συνετάγη στα γαλλικά, μετά κοινοποιήθηκε εγγράφως την 2^α Ιουνίου 2022, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του Κανονισμού του Δικαστηρίου.

Υπογραφές

Liv Tigerstedt
Αναπληρωτή Γραμματέα

Krzysztof Wojtyczek
Πρόεδρο

Συνολικός αριθμός σελίδων μεταφρασθέντος κειμένου : 4

Συνολικός αριθμός σελίδων μετάφρασης : 8

Επίσημη μετάφραση ως προς την πιστή και ακριβή απόδοση του περιεχομένου χωρίς μεταβολές εκ του συνημμένου εγγράφου, από την Γαλλική στην Ελληνική γλώσσα.

(Νόμος 4781/2021, Άρθρο 147 - ΦΕΚ 4561/28.02.2021)

Αθήνα, 01/08/2022

Ευθυμία Παπαμαύρου (ΑΜ 106)

Πιστοποιημένη Μεταφράστρια Υπ.Εξ

(ΥΑ Π23ΜΕΤ - 34908/19.07.2021, ΦΕΚ Β' 3149)